

Босна и Херцеговина

Резолюция на Европейския парламент от 17 юни 2010 г. относно положението в Босна и Херцеговина

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Босна и Херцеговина, от друга страна, подписано на 16 юни 2008 г.,
 - като взе предвид Регламент (ЕО) № 1244/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. за либерализиране на визовия режим¹,
 - като взе предвид заключенията на Съвета от 16 юни 2003 г. относно Западните Балкани, както и заключенията му от 30 ноември 2009 г. относно Босна и Херцеговина,
 - като взе предвид заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 16 юни 2003 г. относно Западните Балкани и приложението към тях, озаглавено „Дневният ред от Солун за Западните Балкани: по пътя към европейска интеграция“, което беше подкрепено от Европейския съвет в Солун от 19 и 20 юни 2003 г.,
 - като взе предвид решението на Върховния съд на Европейския съд за правата на човека по делото *Sejdić и Finić* срещу Босна и Херцеговина (искове № 27996/06 и № 34836/06) от 22 декември 2009 г.,
 - като взе предвид своята резолюция от 24 април 2009 г. относно положението в Босна и Херцеговина²,
 - като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2009 г.³ за Сребреница,
 - като взе предвид член 110, параграф 2 от своя правилник,
- А. като има предвид, че ЕС многократно е потвърждавала ангажимента си за членството в ЕС на държавите от Западните Балкани, включително Босна и Херцеговина; като има предвид обаче, че основната отговорност за присъединяване зависи от тези държави и от тяхната способност и решимост да изпълнят критериите от Копенхаген,
- Б. като има предвид, че Босна и Херцеговина изживява дълъг период на политическа, икономическа и социална стагнация с широко разпространена и устойчива политическа парализа, влошаване на междуетническите отношения, причинено от политическа риторика и нежеланието и неспособността на политическия й елит да

¹ ОВ L 336, 18.12.2009 г., стр. 1.

² Приети текстове, P6_TA(2009)0332.

³ ОВ С 46 Е, 24.2.2010 г., стр. 111.

се постигне компромис и споделена обща визия относно остриите политически, икономически и социални проблеми на държавата,

- В. като има предвид, че все по-острата националистическа и сепаратистка реторика е в рязък контраст с основните европейски ценности, социалното и икономическото развитие и политическата стабилност, в ущърб е на общия интерес на държавата, затруднява междуетническото помирение и възпрепятства амбициите на държавата за членство в ЕС; като има предвид, че Босна и Херцеговина е изправена пред риска да изостане от другите държави от Западните Балкани, като изпусне възможностите за европейска интеграция,
- Г. като има предвид, че Дейтънските споразумения бяха необходими, за да спрат кръвопролитията, но те не успяха да изградят Босна и Херцеговина като самостоятелна, устойчива и функционираща държава; има предвид, че фрагментирането на процеса на определяне на политиките между държавата и автономните области, които бяха създадени от тях, както и припокриващите се компетенции и липсата на хармонизация на законотворчеството между различните равнища на управление остават главна пречка пред ефективната работа на правителството, като възпрепятстват също способността на държавата за постигане на бърз напредък в реформите към членство в ЕС,
- Д. като има предвид, че конституционната реформа продължава да бъде ключова за преобразуването на Босна и Херцеговина в ефективна и пълноценно функционираща държава; като има предвид, че сложната структура на съдебната система, липсата на единен бюджет, отсъствието на върховен съд в Босна и Херцеговина, който би могъл да насърчи хармонизацията между четирите вътрешни юрисдикции, политическата намеса в съдебната система и непрекъснатите предизвикателства към юрисдикцията и правомощията на съдебните агенции на държавно равнище от страна на правителството на Република Сръбска подкопават функционирането на съдебната система и спъват усилията за реформа; като има предвид, че структурите на автономните области, които са резултат от международни решения, следва да бъдат променени, за да станат по-ефективни и да съответстват на държавната институционална рамка,
- Е. като има предвид, че европейското бъдеще на всички граждани на държавата е в Европейския съюз; като има предвид, че перспективата за членство в ЕС е един от факторите с най-силно обединяващо действие сред населението на Босна и Херцеговина; като има предвид, че Босна и Херцеговина има перспектива за членство в ЕС само като единна държава и че всеки опит устоите на държавните институции да бъдат подкопани и отслабени, а обществото да бъде превърнато в заложник на безотговорна националистическа и сепаратистка политика ще лиши всички граждани от предимствата на европейската интеграция; като има предвид, че Босна и Херцеговина постигна ограничен напредък по отношение на реформите, свързани с процесите на интеграция в ЕС; като има предвид, че преобладаващите етнически програми и програми на автономните области могат да попречат на изпълнението на изискванията за членство в ЕС и НАТО,
- Ж. като има предвид, че Съветът и Комисията трябва да покажат по-силна лидерска позиция и способност да бъдат движеща сила за предприемането и изпълнението на по-нататъшни реформи,

- З. като има предвид, че преждевременното прекратяване на дейността на Службата на върховния представител, основаващо се на правомерното желание да се засили ролята на местните структури в политическия процес, може да окаже въздействие върху стабилността на държавата и върху темповете и резултата от изключително необходимите реформи; като има предвид, че преходът от Службата на върховния представител към специален представител на ЕС със засилени функции остава задължителна стъпка преди получаването на статут на страна кандидатка за членство в ЕС,
- И. като има предвид, че Босна и Херцеговина трябва да бъде приветствана за това, че стана непостоянен член на Съвета за сигурност на ООН за периода 2010–2011 г., което показва, че държавата е в състояние да участва пълноправно и отговорно в международните отношения,
- Й. като има предвид, че лицата, заемали длъжности с политическа отговорност в Босна и Херцеговина, не осигуриха по адекватен начин правосъдие и обезщетение за хилядите жени и момичета, които са били изнасилени по време на войната през 1992–95 г., тъй като броят на случаите на военни престъпления, свързани със сексуално насилие, които са довели до преследване, остава изключително нисък; като има предвид, че жертвите често не са били третираны с достойнство и уважение, нито им е била осигурена достатъчно защита, психологическа и материална подкрепа, за да изградят отново живота си,
- К. като има предвид, че на 11 юли 2010 г. се навършват петнадесет години от геноцида в Сребреница–Потокари,
- Л. като има предвид, че приложение VII от Дейтънското споразумение все още не се прилага напълно; като има предвид, че остава необходимост от справедливи, цялостни и трайни решения за част от 115 000-те вътрешно разселени лица, за бежанците и други лица, засегнати от конфликти, както и за постигане на напредък в подобряването на социално-икономическата интеграция на онези, които са се завърнали; има предвид, че според Международния комитет на Червения кръст след края на войната все още 10 000 души се водят изчезнали и съдбата им остава неизвестна,
- М. като има предвид, че Комисията внесе законодателно предложение за либерализиране на визовия режим за Босна и Херцеговина на 27 май 2010 г. (СОМ (2010)0256), което официално дава възможност за евентуално либерализиране през 2010 г.,
- Н. като има предвид, че Франция, Италия и Люксембург все още не са ратифицирали Споразумението за стабилизиране и асоцииране и по този начин забавят процеса на европейска интеграция на държавата,
- О. като има предвид, че продължаващото силно етническо разделение следва да бъде преодоляно чрез една по-интегрирана, несегрегационна, модерна образователна система в страната,
- П. като има предвид, че липсата на реално усилие от страна на органите на Босна и Херцеговина за ефикасно справяне с корупцията в държавата сериозно засяга икономическото, социалното и политическото развитие на държавата,

- P. като има предвид, че трафикът на хора представлява тежко престъпление и грубо нарушение на правата на човека; като има предвид, че Босна и Херцеговина е страна на произход, както и в по-малка степен страна на транзит и крайна дестинация за трафика на хора, особено жени и момичета,
- C. има предвид, че държавната конституция и конституциите на автономните области гарантират равно третиране на всички хора; като има предвид, че ромите продължават да са изправени пред много тежки условия на живот и пред дискриминация; като има предвид, че дискриминацията и социалното изключване въз основа на полова идентичност и сексуална ориентация са широко разпространени; като има предвид, че физическите нападения, малтретирането и актовете на сплашване срещу тези групи продължават,
- T. като има предвид, че безработицата продължава да бъде много висока и се увеличи в резултат от икономическата криза; като има предвид, че липсата на перспективи за работа, особено сред младите хора, възпрепятства напредъка на страната, с което допринася за политическото напрежение; като има предвид, че икономическият просперитет е от решаващо значение за по-нататъшното развитие на държавата и за помирението в Босна и Херцеговина,

Европейската перспектива

1. Изразява недоволство предвид ограничения напредък, постигнат от Босна и Херцеговина като потенциална страна кандидатка по пътя ѝ към стабилизиране и развитие, както и като потенциална страна кандидатка за членство в ЕС; отбелязва с нарастващо безпокойство нестабилния политически климат и липсата на обща визия, която да се споделя от всички политически сили, и твърдо осъжда употребата на подстрекателски език, който подкопава процеса на междуетническо помирение и функционирането на държавните структури; счита твърдението на ръководството на Република Сръбска относно референдум за „мирна раздяла“ като провокация и заплаха за стабилността, суверенитета и териториалната цялост на Босна и Херцеговина;
2. Настоятелно призовава за прекратяване на националистическата и сепаратистка риторика, която води до разделение, поляризира обществото и подкопава същността на Дейтънското мирно споразумение, за сериозен ангажимент и постигане на трайни споразумения, които ще създадат добре функционираща държава, ще подготвят институциите на Босна и Херцеговина за интеграция в ЕС и ще подобрят ситуацията в държавата като цяло;
3. Припомня, че присъединяването към Европейския съюз означава приемане на ценностите и правилата, на които се основава ЕС, а именно зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към националните малцинства, солидарност, толерантност, демокрация и правова държава, включително зачитане на независимостта на съдебната власт;
4. Приканва заместник-председателя на Комисията/върховен представител (ЗП/ВП) и члена на ЕК, отговарящ за разширяването и европейската политика на съседство, да използват пълноценно средствата на ЕС, за да въздействат на политиките от Босна и Херцеговина, с цел те да полагат по-съгласувани усилия за покриване на изискванията на Европейското партньорство, както и всички задължения,

произтичащи от Споразумението за стабилизиране и асоцииране; припомня на всички участници в политическия процес, че тези два документа са пътната карта за интеграция в ЕС, и че тяхна отговорност пред гражданите е да постигнат споразумение относно реформите; насърчава ЗП/ВП и Комисията за последователно и целенасочено използване на условията на ЕС, за да се отговори на реалните потребности на народите на Босна и Херцеговина;

5. Изразява силна подкрепа за Службата на върховния представител и подчертава, че преходът може да бъде приключен само след като властите на Босна и Херцеговина изпълнят изцяло петте цели и двете условия; настоятелно призовава органите на Република Сръбска да изпълнят оставащите задължения (Закон за електроенергията на Република Сръбска), за да позволят на надзорния орган на Бръчко да препоръча прекратяването на режима на контрол в Бръчко;
6. Настоятелно призовава правителството на Република Сръбска да продължава да участва активно в преговорите за разпределението на държавната собственост, включена в списъка на Службата на върховния представител, и ги призовава да не приема законодателство относно публичната собственост в Република Сръбска, тъй като това би представлявало сериозно нарушение на решението на Върховния представител за забрана на продажбата на публична собственост и съответно би забавило закриването на Службата на върховния представител;
7. Приветства приемането на изменението на конституцията, което определя областта Бръчко като местна самоуправляваща се единица, като по този начин се изпълнява друга от целите, поставена от Съвета за прилагане на мирното споразумение, за бъдещо прекратяване на дейността на Службата на върховния представител;
8. Призовава двете автономни области и всички политически сили, и по-конкретно правителството на Република Сръбска, да спазват Дейтънското мирно споразумение в неговата цялост и да не оспорват действия, предприети въз основа на Споразумението и на резолюции на Съвета за сигурност на ООН; счита, че върховният представител има право на окончателно тълкуване по въпросите на гражданското прилагане на мирното споразумение; призовава всички политически участници да третират с нужното уважение върховния представител и целия международен екип в страната и да се въздържат от всякакви лични нападки;
9. Отбелязва със задоволство значителния принос на полицейската мисия на Европейския съюз и EUFOR Althea за стабилността и сигурността на Босна и Херцеговина; приветства решението на Съвета да предостави подкрепа от неизпълнителен характер за изграждане на капацитет и за обучение; приветства удължаването на мандата на EUFOR съгласно резолюция №1895 на Съвета за сигурност на ООН; приветства факта, че Босна и Херцеговина беше поканена от НАТО да се включи в плана за действие за членство;
10. Подчертава постиженията на полицейската мисия на Европейския съюз в приноса ѝ към водената от правоприлагащите агенции и съдебната система на Босна и Херцеговина борба срещу организираната престъпност и корупцията; приветства продължаването на мисията за още две години с промяна на мандата ѝ, както и работата на Комисията за подготовка на проект, продължаващ полицейската мисия на Европейския съюз съгласно Инструмента за предприсъединителна помощ 2010;

11. Призовава ЕС и държавите-членки да противодействат на равнодушието на голяма част от политическата класа, като установят привилегировано партньорство с гражданското общество и предоставят подкрепа на гражданското общество, независимите медии и деловите среди, както и да разработят проекти за стимулиране на активно политическо участие, особено за младите босненци;
12. Подчертава, че свободата и независимостта на медиите, както обществени, така и частни, са основни демократични изисквания; приканва органите на властта в Босна и Херцеговина да укрепят независимите и разнообразни медии, свободни от политическа намеса, и да им позволят да докладват свободно от всички части на страната, като им осигурят достъп до информация; строго осъжда нападенията над журналисти и призовава компетентните органи да вземат подходящи мерки, за да се избегнат подобни нападения в бъдеще; призовава медиите, включително обществените радио- и телевизионни услуги, за нулева толерантност към изказванията, внушаващи омраза; подчертава необходимостта от политическа независимост на регулаторните органи в областта на комуникациите; настоятелно призовава Министерския съвет да назначи постоянен директор на органа, отговарящ за комуникациите;

Конституционна реформа и реформа на съдебната система

13. Отново заявява своята позиция относно изискванията, които следва да бъдат постигнати чрез конституционната реформа:
 - а) държавата следва да разполага с достатъчни законодателни, бюджетни, изпълнителни и съдебни правомощия, за да бъде в състояние да изпълни условията за присъединяване към ЕС, да създаде и поддържа функциониращо единно икономическо пространство, да насърчава икономическото, екологичното и социалното сближаване и да представлява и защитава цялостните интереси на страната в международните отношения; защитата на жизненоважните национални интереси в рамките на Босна и Херцеговина трябва да бъде съвместима със капацитета за действие на страната;
 - б) броят на административните равнища на управление на страната следва да бъде пропорционален на финансовите ресурси на Босна и Херцеговина и следва да се основава на ефикасно, последователно и ефективно разпределение на отговорностите;
 - в) всички граждани трябва да имат еднакви права без никаква дискриминация в пълно съответствие с Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и с член 2 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране, в който се поставя условието за спазване на демократичните принципи и правата на човека;
 - г) изразява становището, че следва да се отдели особено внимание на правата на малцинствата и рисковите групи, които следва да се защитават от пряка или непряка дискриминация и насилие; насърчава Босна и Херцеговина да осъществи програми за обществено образование в областта на правата на човека, които да пропагандират ценностите на толерантността, плурализма и многообразието;

14. Припомня, че укрепването на централното равнище на управление не означава отслабване на автономните общности, а създаване на основани на принципа на субсидиарността условия за ефективна администрация, която да е в състояние да изпълнява националните усилия за реформа, да осъществява ефективни международни връзки, а по този начин и да подготви страната за присъединяване към ЕС;
15. Приканва органите на властта в Босна и Херцеговина възможно най-скоро да изменят, в рамките на всеобхватна конституционна реформа, съответните конституционни разпоредби и разпоредби на изборителния закон, за да изпълнят решението на Европейския съд за правата на човека по случая Sejdić-Finčić, който ясно показва, че настоящата конституция на Босна и Херцеговина е дискриминационна спрямо лица, посочени като „други“; отбелязва, че приемането на тези реформи е съществена стъпка към функциониращо мултиетническо общество;
16. Насърчава гражданите на Босна и Херцеговина да гласуват на предстоящите общи избори през октомври 2010 г.; счита, че тези избори показват също така скоростта, с която Босна и Херцеговина се придвижва към ЕС, и че всеки, който избира да не гласува, на практика разрешава на останалите да решават неговото бъдеще; посочва, че трябва да се положат всички усилия, за да се позволи предстоящите избори да се осъществят при пълно спазване на европейските норми и при една мирна и демократична кампания;
17. Припомня необходимостта от създаване на върховен съд на държавно равнище, който да бъде включен в конституционната рамка, така че да действа като обединяващ фактор за юриспруденцията в страната, като се предвиди постепенното хармонизиране на четирите различни правни системи в Босна и Херцеговина;
18. Призовава всички действащи лица в политическата област да въведат в действие 69-те дейности, предвидени в подпомагащия план за действие към Стратегията за реформи в сектора на правосъдието;

Борба с военните престъпления, организираната престъпност и корупцията

19. Приветства факта, че сътрудничеството с Международния трибунал за бивша Югославия (МТБЮ) продължава да бъде на задоволително ниво, като сътрудничеството между Трибунала и държавните органи и органите на автономните общности в страната е на адекватно равнище; подчертава, че е необходимо да продължи изпълняването на задълженията и улесняването на арестите на всички обвиняеми от МТБЮ, както и разбиването на подкрепящите ги мрежи; призовава за по-ефективно сътрудничество между полицейските органи в Сърбия и Босна и Херцеговина, за да бъдат открити и арестувани Ратко Младич и Горан Хаджич; настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина да ускорят прилагането на Националната стратегия относно военните престъпления и да започнат да разглеждат висящите съдебни дела по приблизително десет хиляди военни престъпления в цялата страна, както и да посочат конкретно материалните и технически ресурси, необходими за завеждането на дела срещу всички извършители на престъпления, включително отговорните за изнасилване и сексуално насилие;

20. Припомня, че 11 юли е признат за ден за отбелязване в ЕС на геноцида в Сребреница, и призовава всички държави от региона също да го отбележат; приветства приемането на различни резолюции относно Сребреница от парламентите на четири западнобалкански държави, в частност от Народното събрание на Република Сърбия, и призовава парламентите на Босненската държава и автономните области да приемат подобни резолюции в близко бъдеще; счита тези декларации за важни стъпки за справяне с трагичното минало на региона и се надява те да проправят път към разбиране на общата история с цел насърчаване на действително помирение в целия регион; подчертава, че подвеждането под отговорност на отговорните за геноцида във и около Сребреница е важна крачка към регионална стабилност и мир;
21. Призовава органите на Босна и Херцеговина да включат определение за сексуално насилие в Наказателния кодекс в съответствие с международните норми, да предоставят пряко на жертвите подходящи обезщетения, икономическа, социална и психологическа помощ, включително услуги на възможно най-високото постижимо равнище, отнасящи се до оказването на помощ, свързана с опазването на умственото и физическото здраве, да разработят програми и да заделят адекватни средства за дългосрочна защита на свидетелите; в тази връзка подчертава необходимостта от подобряване на координацията между различните съдебни органи и от ускоряване на прокурорските производства в случаи на военни престъпления от сексуален характер, извършени по време на войната; призовава Комисията и другите международни донори да подкрепят органите на Босна и Херцеговина в тези усилия с финансови средства и експертен опит, набелязвайки като цел на подпомагането жертвите на военни престъпления, свързани със сексуално насилие; призовава органите на Босна и Херцеговина да приемат и приложат като висш приоритет стратегия, насочена към жертвите на военни престъпления, свързани със сексуално насилие;
22. Призовава ЕС и държавите-членки да започнат наказателно разследване срещу извършители на сексуални престъпления по време на войната, които са имигрирали в държави-членки и са получили постоянно пребиваване, включително гражданство в тях, и да признаят, че тези престъпления всъщност са военни престъпления, не следва да бъдат разглеждани като общи сексуални престъпления и за тях не следва да се прилага давностен срок;
23. Призовава органите на Босна и Херцеговина да насърчават и доведат до край устойчивото завръщане на бежанци и вътрешно разселени лица (ВРЛ), както и да приемат съответна стратегия съгласно изискванията на приложение VII от Дейтънското мирно споразумение; насърчава ги от една страна да търсят начини за разрешаване на проблемите, свързани с потребностите на лицата, които все още живеят в колективни центрове, и да предприемат мерки за тяхната социална интеграция, и от друга страна да насърчават завръщането на онези, които не могат да се върнат в родните си земи, например в опустошената област около Посавина; призовава Комисията и други международни донори да подкрепят органите на Босна и Херцеговина в тези усилия чрез предоставянето на финансова помощ и експертни знания;
24. Припомня за спешната нужда от изграждане на държавни затвори с висока степен на сигурност и от реконструкция на съществуващите съоръжения, също така с цел

задържане в условия на безопасност на всички лица, подведени под съдебна отговорност и осъдени за военни престъпления;

25. Изразява съжаление относно ограничения напредък в борбата с корупцията поради слабата координация на държавно равнище на усилията, насочени срещу корупцията, и липсата на ефективно разследване и подвеждане под съдебна отговорност на лица, заподозрени във връзка със случаи на корупция на високо ниво, преобладаващи в правителствените и други държавни структури и структури на автономните области, процедурите за възлагане на обществени поръчки, издаването на разрешителни за търговска дейност, както и в сектора на здравеопазването, енергетиката, транспорта и строителството; призовава, в това отношение, за незабавно създаване на безпристрастен и подотчетен орган за борба с корупцията, за да се възстанови доверието на гражданите на Босна и Херцеговина в нейните институции, както и за съгласувано прилагане на новата стратегия за борбата с корупцията (2009-2014 г.) и придружаващия я план за действие;
26. Призовава органите на Босна и Херцеговина да водят ефективна борба с трафика на хора, ефективно да преследват извършителите в сътрудничество с международната общност, да предоставят защита и компенсации на жертвите и да повишават равнището на осведоменост, за да се предотврати повторното им превръщане в жертва на органите на властта и на обществото;

Либерализиране на визовия режим

27. Отбелязва със задоволство, че органите на Босна и Херцеговина са ускорили своите реформи и са постигнали значителен напредък в покриването на основните критерии, съдържащи се в пътната карта за безвизовия режим, което доказва, че с необходимата воля може да бъде постигнат значителен напредък в реформите; настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина да приемат останалите актове от съответното законодателство;
28. Приветства приемането на гореспоменатото законодателно предложение на Комисията от 27 май 2010 относно либерализирането на визовия режим и призовава Комисията да провери дали останалите критерии са изпълнени през следващите месеци, с цел да се даде възможност на Съвета и Парламента да одобрят премахването на визите за босненските граждани до края на 2010 г.;
29. Признава значението на либерализирането на визовия режим за това всички граждани на Босна и Херцеговина да имат възможността да пътуват в ЕС, гледа на него като на важен фактор за по-нататъшната интеграция в ЕС и за междуетническото помирение, който предотвратява изолацията и предоставя на гражданите възможност да разширят своите хоризонти, като обмислят перспективата за членство в ЕС и дадат израз на волята си пред политическите лидери, с цел ускоряване на интеграцията в ЕС;

Положението с образователната система

30. Макар и да признава постигнатия на институционално равнище напредък, настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина да приемат закона за висшето образование на държавно равнище и да се съсредоточат върху пълното прилагане на рамковите закони в областта на образованието, като по този начин

намалят фрагментацията на образователната система; като вземат мерки, оползотворявайки в пълна степен Европейското партньорство, за подобряване на цялостното качество на образованието, така че то да отговаря на нуждите на пазара на труда и на стандартите от Болонския процес, както и да установи схеми, с помощта на ЕС, за обучение и преквалифициране на хората, засегнати от дългосрочна безработица; насърчава прилагането на международни програми за студентски обмен между всички университети на Босна и Херцеговина и тези на държавите-членки на ЕС посредством оползотворяване на съществуващите програми и мрежи на ЕС; изтъква необходимостта от значително увеличаване на броя на студентите, преподавателите и изследователите, участващи в програмите на ЕС за мобилност;

31. Отбелязва, че образованието е най-същественото средство за постигането на истинско междуетническо помирение; счита, че в контекста на подпомагането от ЕС следва да се обърне завишено внимание на насърчаването на образователна система без дискриминация, която да обхваща всички и да се основава на търпимост и зачитане на многообразието, както и на усилия за постигане на разбиране на общата история, като се премахне сегрегацията на различни етнически групи (две училища под един покрив), създавайки общи образователни програми и интегрирани класове и в двете автономни общности; приветства в това отношение въвеждането на всеобщ за Босна и Херцеговина ученически съвет ;
32. Призовава органите на Босна и Херцеговина да преразгледат настоящите прекалено строги и скъпоструващи методи за сертифициране на дипломи и да създадат агенция за признаване на дипломите на държавно равнище; напомня на органи на Босна и Херцеговина, че квалифицираната работна ръка следва да бъде насърчавана да търси работа в страната, а не обратното;

Икономическо положение, социална политика

33. Приветства последния кръг от оценката на MONEYVAL¹; призовава всички участващи страни да полагат постоянни усилия за икономически реформи, да предприемат съгласувани правни действия, що се отнася до различните юрисдикции, и да улесняват стопанските дейности, включително посредством премахването на бюрократичните пречки, да създадат дългосрочна стратегия за устойчиво развитие, като наред с другото бъдат разгледани въпросите на образованието, научноизследователската и развойната дейност, инфраструктурата, селското стопанство, околната среда и енергетиката; с цел привличане на чуждестранни инвеститори, насърчава държавата и стопанските ръководители да положат всички усилия за възстановяване на доверието на инвеститорите и създаване на благоприятни условия за стопанска дейност, така че Босна и Херцеговина да не изостава допълнително от региона;
34. Припомня, че Споразумението за стабилизиране и асоцииране изисква засилване на съгласуването на стопанската политика между правителствата на автономните общности и създаването, като съществен елемент от икономическата реформа, на единно икономическо пространство, насочено към по-нататъшна вътрешна интеграция и към постигането на по-добър пазар на поземлената собственост и по-

¹ Експертен комитет за оценка на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (Съвет на Европа).

добър пазар на труда; в това отношение изразява съжаление, че фрагментираното вътрешно трудово законодателство и социалноосигурителни системи продължават да бъдат главната пречка пред свободното движение на хората на територията на страната; изтъква, че икономическият прогрес, перспективата за работа, особено за младите хора на Босна и Херцеговина, са от съществено значение за по-нататъшното развитие на страната и могат да окажат благотворно влияние на процеса на междуетническо помирение;

35. Поощрява засилването на координацията във фискалната сфера, като се гарантира правилното функциониране на Органа за непряко данъчно облагане и Националния фискален съвет; настоятелно призовава Министерския съвет да назначи, след голямо забавяне, постоянен директор на Органа за непряко данъчно облагане;
36. Настоятелно призовава Народното събрание на Босна и Херцеговина да приеме незабавно, за да бъде възможно провеждането на национално преброяване на населението през 2011 г., Закона за преброяването на населението, който представлява ясно предварително условие за възможността за присъединяване към ЕС и е от съществено значение за икономическото и социално развитие на страната, както и за трайното подпомагане от страна на ЕС; подчертава, че поради чувствителността на въпроса, не следва да бъде задължително да се дава отговор на всички въпроси, свързани с етническата принадлежност;
37. Приканва органите на Босна и Херцеговина да въведат мерки, целящи намаляване на бедността и развиване на мрежа за социална сигурност, която да бъде насочена по по-добър начин към бедните членове на обществото, към социално изолираните и уязвимите групи и по-специално към ромите, както и да създадат ефикасна и устойчива система за социална закрила и интеграция; призовава органите на Босна и Херцеговина да се ангажират в по-голяма степен с политиките на заетост, социално сближаване и равенство между мъжете и жените;
38. Приветства инициативите на Босна и Херцеговина за подобряване на положението на ромите и отново потвърждава значението на приемането на стратегия, насочена към осигуряването на жилища, здравни грижи, заетост и образование за ромите; призовава органите, в сътрудничество с гражданското общество, включително с общността на ромите, да предоставят подходящи средства за прилагането на тази стратегия за борба с дискриминацията и за засилване на представителството на ромите при заемането на публични длъжности;
39. Приветства последните законодателни изменения, внесени от Парламента на Федерацията, с които се въвежда принципът на основаващите се на потребностите парични социални помощи и на бюджетните ограничения, които се прилагат спрямо всички потребители на бюджета, включително ветераните; приветства факта, че средствата от заема от Световната банка за политиката за развитие и от втория и третия транш от стенд-бай споразумението с МВФ са вече изплатени; поощрява Парламента на Федерацията да приеме допълнителни мерки, насочени към постигането на по-голяма фискална дисциплина;
40. Настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина да създадат национална енергийна стратегия, която да разчита на възобновяемите енергийни източници, на пестенето на енергия и ефикасността, както и на модернизирването на електроразпределителната мрежа; напомня както на Босна и Херцеговина, така и на

Комисията да гарантират, че проектите за ВЕЦ се планират и изпълняват в съответствие с критериите на ЕС за оценка на въздействието върху околната среда и общите стандарти за устойчивост;

41. Изразява съжаление от факта, че административният капацитет в сектора на околната среда остава слаб и ограничен; призовава във връзка с това за приемането на държавно равнище на всеобхватен закон за околната среда, осигуряващ хармонизирано опазване на околната среда, и за създаването на държавна агенция по околната среда;
42. Призовава органите на Босна и Херцеговина да приемат Закона за здравното осигуряване, който да хармонизира и подобри качеството на общественото здравеопазване и да даде възможност на хората да търсят подходящи здравни услуги на цялата територия на Босна и Херцеговина, независимо от местожителство или месторабота;

Регионално сътрудничество

43. Подчертава важното значение на регионалното сътрудничество и на добрите междусъседски отношения и ги счита за жизненоважен елемент от процеса на помирение, засилващ контактите между хората; подчертава решаващата роля на приноса на действащите лица от гражданското общество за насърчаване на регионалното сътрудничество в социален и политически аспект; призовава босненските органи да намерят решение, гарантиращо регионална мобилност на граждани на Косово и възможност за пътуване в Босна и Херцеговина;
44. Приветства неотдашните изявления на хърватския президент, който се извини за политиката на Хърватия в Босна и Херцеговина през 90-те години на 20 век и отдаде почит на жертвите от всяка общност; счита този жест за важна крачка в насърчаването на етническо помирение между балканските нации; призовава другите съседни на Босна и Херцеговина страни да последват този пример;
45. Призовава Хърватия и Босна и Херцеговина да се споразумеят за решение във връзка с плановете за строителството на моста Pelješac, на което Босна и Херцеговина се противопоставя; загрижен е поради неотдашното съобщение на хърватския министър-председател за евентуално кандидатстване на Хърватия за европейско финансиране за ускоряване на пораждащото противоречия строителство на моста; посочва, че проектът би могъл да навреди на бъдещото развитие на босненското пристанище Неум и че поражда и в двете страни тревоги за околната среда;
46. Отбелязва, че не може да се говори за трайна стабилност и сътрудничество в района на Западните балкани и в целия ЕС, докато в Босна и Херцеговина продължава да съществува положение на политическа безизходица;
47. Изразява похвала за активното участие на Босна и Херцеговина в регионалното сътрудничество, в частност във връзка с подписването със Сърбия и Хърватия на споразуменията за международна правна помощ в областта на наказателното и гражданското право, чиято цел е изпълнението на наказателни санкции срещу лица, осъдени в една от държавите, страни по споразумението, които след това са избягали в друга;

o

o o

48. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя/върховен представител, Съвета, Комисията и правителствата и парламентите на Босна и Херцеговина и нейните автономни общности.